

ACC. N:R M. 16635:1-4

Landskap: Skåne. *Upptecknare:* Christina Armtoft.

Härad: *Berättare:* Sten Alsén.

Socken: Malmö stad. *Berättarens yrke:* Avläsare.

Uppteckningsår: 1962. *Född år* 1898 *i* Malmö.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Förändret av årshögstiden. s. 1-4.

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16635 : /.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Jul. Mor bakade sirapslimpor och rågbröd; hälkakor. Hälkakorna hängdes på en stång i skafferiet. Det var ingen julmarknad i stan, men det var jul - skyltning med leksaker utställda i fönstren. Julgranen köpte vi hos en trädgårdsmästare för en krona. Vi klippte själva pappersgirlander, strutar och korgar. I korgarna lade vi russin och nötter. Vi hade sällan köpta julgransprydnader. Att ha gran på öppna platser började man med ganska sent, omkring 1930. Förekom kanske något tidigare på Stortorget. Vi hade en gris i trädgården, och till julen kom det en slaktare och slaktade den. Mor gjorde sedan all julmat själv. Mina föräldrar var från Östergötland, så vi brukade doppa i grytan på julaftons middag. Brödet doppades i korvspad, och så åt vi korv och skinka till. Till middagen åt vi lutfisk och gröt. Efter middagen var det julklappsutdelning. Vi hade aldrig tomte, och det var nog inte så vanligt i familjerna i allmänhet. Man fick någon enkel sak i julklapp: ett leksakståg, en trumpet eller ett munspel.

Välgörenhet förekom. Jultomtarna var en organisation, som hjälpte de fattiga. Det var damer, som hade hand om den. De delade ut fina bra kläder till de fattiga barnen. Från arbetsinrättningen fick barnen tofflor av sämre kvalitet, än de som fanns att köpa, och därför kunde man se vilka barn, som hade det

ACC. N:R M. 16635:2,

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

fattigt. Kläderna från Jultomtarna satte däremot aldrig någon prägel på barnen. Det var mycket vanligt, att arbetarna blev arbetslösa just till julen.

jag Nyår firades inte alls hemma hos oss. Vi vakade inte in det nya året. När blev lite äldre, gick jag ut och tittade på stan eller gick på en bio. På 1920-talet var det harmonikespel på biograferna Palladium och Metropol till nyår. Nyårsvisiter var inte vanligt. Det förekom nog hos de, som hade bättre råd.

Trettondagen firades inte. Man var fri från arbetet förstås.

Tjugondagen var det inget särskilt.

Vårfrudagen firades inte.

Fastlag. Då åt vi hembakade fastlagsbullar med mjölk.

Påsk. Blåmåndag, vittisdag, askonsdag, skärtorsdag, långfredag, skitta - lördag och grannasöndag var dagarna i påskveckan. Uttrycket dymmel har jag hört, men jag vet inte vad det är. På påskafton åt vi ägg. Någon gång färgade vi dem. Vi klädde inte ut oss till påsken. På skärtorsdagen kunde det hända, att man fick en pappersremsa eller liknande på sig, när man gick från arbetet. Långfredagen var som en söndag, men biograferna var stängda.

ACC. N:R M. 16635 '3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Vi lekte aldrig några lekar på påsken. Mor tillät inte det.

Valborgsmässoafton Då satt de rika i Kungsparken och drack punsch.

Första maj var det demonstrationståg. Det förekom inte att barn gick omkring och sjöng. Eleverna vid Tekniska skolan sjöng utanför sin skola. Man skulle ha ha sommarkläder första maj.

Pinest. Då for man till bokskogen. Familjerna slog sig samman och åkte häst och vagn ut. Man hade mat med sig. Pingstdagen var affärerna stängda. Vi köpte boklöv på torget och satte in på pingsten.

Midsommar. Då var det majstänger på gårdarna. Det dracks kaffe på gården, där husets folk samlades. Man kunde gå från gård till gård och dansa. Ett hundratal gårdar hade majstänger klädda med löv och blommor. Marlarna i huset for ut och tog grönt till majstången. Midsommar var en riktig familjefest. Det dansades även midsommardag och flera lördagar och söndagar efter midsommar.

Mårten firades lite i mitt hem. Vi åt inte gås utan tupp eller höna. I andra hem höll man hårt på gåsen. Vid Mårten åt man alltid någon ^{annan} slags fågel, om man inte hade råd att äta gås.

Advent firades inte alls. De fyra ljusen förekom inte.

ACC. N:R M. 16635: 4.

Lucia firades inte på något sätt. Omkring 1935 började man ha Lucia i stan.

Det var tidningen Arbetet, som började med det.

Mikaelsmässan Då kom tjänstefolket till stan. Mikaeli var den enda dan de var fria, och då skulle de roa sig och tog sig ett rus.

(Berättarens fader var gasmästare.)

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND